

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αναγνωστοπούλου 14, 10673 Αθήνα, τηλ. 210-3664613, 3664651-5

e-mail: kevmt@academyofathens.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Κέντρο Έρευνας Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης της Ακαδημίας Αθηνών τιμώντας τον ιδρυτή του ακαδημαϊκό Μανόλη Χατζηδάκη (1909-1998), διαπρεπή βυζαντινολόγο, Γενικό Έφορο Αρχαιοτήτων, Διευθυντή του Βυζαντινού Μουσείου και του Μουσείου Μπενάκη, οργανώνει όπως κάθε χρόνο την ετήσια επιστημονική διάλεξη αφιερωμένη στη μνήμη του, την **Τρίτη 30 Σεπτεμβρίου 2025, ώρα 7:00 μ.μ., στο Μέγαρο της Ακαδημίας Αθηνών, Πανεπιστημίου 28 και Σίνα, Αθήνα**. Θα μιλήσει η αναπληρώτρια καθηγήτρια της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Μαρία Παρανή με θέμα **«Ο ναός της Μεταμορφώσεως στη Σωτήρα Αμμοχώστου. Συμβολή στη μελέτη της μνημειακής ζωγραφικής στο σταυροφορικό βασίλειο της Κύπρου»**.

Οι κοινωνικές ανακατατάξεις που επέφερε η σταδιακή μεταμόρφωση της Κύπρου από βυζαντινή επαρχία σε σταυροφορικό βασίλειο οδήγησαν στη διακοπή της παραγωγής τοιχογραφικών συνόλων στο νησί γύρω στα μέσα του 13^{ου} αιώνα. Όταν ξεκινά εκ νέου η δημιουργία τους μετά το 1270, χορηγοί και ζωγράφοι αναζητούν έμπνευση όχι μόνο στην πλούσια τοπική υστεροκομνήνεια παράδοση, αλλά και στη σύγχρονη καλλιτεχνική «κοινή» που καλλιεργείται τότε στην Ανατολική Μεσόγειο. Σε αυτή την περίοδο εντάσσονται και οι τοιχογραφίες του ναού της Μεταμορφώσεως στη Σωτήρα, ένα χωριό νοτιώς της Αμμοχώστου, του λιμανιού που συνέδεε το νησί με τη σταυροφορική Ανατολή. Τα σωζόμενα τμήματα του τοιχογραφικού διακόσμου αποκαλύπτουν ένα εικονογραφικό πρόγραμμα με ιδιομορφίες στο περιεχόμενο και στη διάταξή του στο χώρο. Η διάλεξη της κ. Μαρίας Παρανή εξετάζει αυτές τις ιδιαιτερότητες με απώτερο στόχο την ουσιαστικότερη κατανόηση της μνημειακής ζωγραφικής στην Κύπρο σε μια περίοδο έντονων αναζητήσεων και πειραματισμών.

**RESEARCH CENTRE FOR BYZANTINE AND POST-BYZANTINE ART
OF THE ACADEMY OF ATHENS**

Anagnostopoulou 14, GR-10673 Athens, tel. + 30 210 3664613, 3664651-5, fax + 30 210-3664652
e-mail: kevmt@academyofathens.gr

P R E S S R E L E A S E

The Research Centre for Byzantine and Post-Byzantine Art of the Academy of Athens, honouring its founder, the academician Manolis Chatzidakis (1909-1998), eminent Byzantinist, General Director of Antiquities, Director of the Byzantine and Christian Museum and the Benaki Museum, organizes its annual scientific lecture in his memory, on **Tuesday, September 30th 2025 at 7:00 p.m. at the Academy of Athens, 28 Panepistimiou /Eleutheriou Venizelou Bd and Sina Str, Athens**. The invited speaker this year is Maria Parani, Associate Professor of Byzantine and Post-Byzantine Art and Archaeology of the University of Cyprus, who will lecture on **“The Church of the Transfiguration at Sotera (Famagusta District). A Contribution to the study of monumental painting in the Crusader Kingdom of Cyprus”**.

The social upheavals brought about by Cyprus' gradual transformation from a Byzantine province to a Crusader kingdom led to the cessation of the production of monumental painted ensembles on the island around the middle of the 13th century. When monumental painting resumed after 1270, patrons and painters sought inspiration not only in the rich, local tradition of late Komnenian painting, but also in the common artistic language cultivated at that time in the Eastern Mediterranean. The murals of the church of the Transfiguration at Sotera, a village south of Famagusta, the port that connected the island with the Crusader Levant, date from this period. The surviving wall painted fragments reveal an iconographic programme that is unique in terms of both content and spatial arrangement. Maria Parani's lecture examines these peculiarities with the purpose of enhancing our understanding of monumental painting in Cyprus during a period of intense exploration and experimentation.